

Управа шк. Голубовачке
Број 34

Голубовци, 7 јула 1906

Књ. Министр. унутр. дјела

Привредном одјељењу

ЦЕТИЊЕ

(Имеђу осталог пише:)

Потписати мисли да је ова шко-ска башта уређенија од других јер у њој у овој години доста добро успијевају следећа сјемена:

1) Топинамбур од којег има трагова и у овдашњој чети и у Црмници, а овдје се назива „дивља кртола“, а у Црмници „Кувијерна“.

2) Сточна репа, 3) Црвена блитва, 4) Обична блитва, 5) мрква, 6) Репа, 7) Петрусин, 8) Главати купус, 9) Раштан, 10) Кудрави купус (кељ), 11) Меки купус (има унутра бијелу шачицу као снијег), 12) Мирођија — копар, 13) Велике домаће — памидоре, 14) Патлицани, 15) Јапански краставци, 16) Домаће кртоле, 17) Кртоле од тог Министарства (иако имају велику циму није прилика да ће бити рода, јер су касно посађене), 18) Паприке од двије сорте, 19) Салата главата и обична, 20) Стофунтна тиква, 21) Диње и пипуни као и разне сорте пасуља и лукова. Осим тога имамо у башти преко 30 врста разних цвијећа. Биљке доста добро успијевају и од свега биће сјемена, да

се у идућој години разда дјечи и народу (осим од кртоле).

Мишљења сам, да нема користи упућивати учитељима и народу сјемена, као што је до сада рађено, а не давати им упутства кад и у које вријеме да се сију и на коју дубину да се сију, и како да се његују. Мишљења сам, да учитељима треба дати потребна упутства или их упозорити — гдје и које књиге да набаве, које би објасниле: како се сјемена сију, вријеме сјетве и како се његују.

Све што је ново наш народ врло слабо прима ако од тога на самом почетку не види успјех и корист. Без вјештог његовања нема успјеха, а вјештог његовања не може бити без знања, а да овог има довољно у теорији — пракса би сама дошла.

Број 1373

Цетиње, 11-VII-1906

Списи Мин. ун. послова
Привредно одјељење
Фасцикула за 1906 год.
(1 - 2278)

Из Државног архива
на Цетињу

Поп ЈОКО ГОЈНИЋ
упр. учитељ

Одјељењу народне привреде

Књ. Министар, унутр. дјела

ЦЕТИЊЕ

Заразна болест Антрах починила је у овој области ове године велику штету. До тога се долази када проучавамо све случајеве који су били властима познати. Међутим, може се рачунати да је било два пута више случајева обољења од ове болести, који су остали непознати властима, због тога што су сељаци навикли да крију када им се разболи или липше животиња. Ово се чини ради тога што сељак не вјерује у опасност болести и што се боји контумације.

Ова зараза може се угушити само калемљењем и строгим законским прописима, по којима би био строго кажњен власник стоке, који не пријави угинуће или обољење животиње.

Било би умјесно да Одјељење прибави од Пастеровог завода у Паризу материјал за калемљење против Антрах-а, па онда да се изда наређење да се сточна грла морају калемити исто као што се калеме чељад против краста.

Да би се ово калемљење у што краће вријеме обавило желим да

Одјељење одобри да потписати и Др. Квадрели калемљење изврше заједнички. Било би довољно ако би се калемила само говеда, јер је добро познато да калемљење коња и оваца не доноси никакве заштите, јер иако се окалеме опет могу обољети од антрах-а.

Калемљење говеди донијело би велику корист.

Материјал за калемљење набавити на државни рачун, а Одјељење би установило таксу коју би требало плаћати само у висини набавке вриједности утрошеног материјала. Бесплатно калемљење нека буде само за сељаке.

Број 1678

Цетиње, 2-IX-1906

Списи Мин. ун. послова

Привредно одјељење
1906 год. (1-2278)Државни архив
у ЦетињуОбл. марв. лекар,
Др. Јосиф Рехак